

Прокопова Ольга

кандидат педагогічних наук, доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

Олійник Леся

викладач української мови та літератури

ВСП «Новоушицький фаховий коледж

Подільського державного аграрно-технічного університету»

сmt. Нова Ушиця

ОСОБИСТІТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Аналіз науково-методичної літератури та представленої практики демонструє, що у своїй діяльності викладачі вузу, керуються психологічною й педагогічною освітою, володіють знаннями наукового дослідження, експерименту, педагогічним управлінням, у педагогів спостерігається більш вагоме впровадження освітніх, педагогічних, дидактичних, управлінських технологій, інноваційних підходів під час створення ефективних систем навчання, виховання, розвитку, особистісного і професійного зростання майбутніх фахівців.

Основним протиріччям на шляху інноваційного оновлення виступають усталені взаємини, взаємодії, традиційна комунікативна сфера спілкування та організаційно-управлінські зв'язки між суб'єктами освітнього процесу, а в цілому, відсутність науково-обґрунтованої, методично побудованої і практично реалізованої системи заходів (на основі моделі особистості викладача - інноватора і моделі особистості студента креативного типу) з вдосконалення, підвищення ефективності психолого-педагогічної, науково-дослідної, експериментальної, організаційно-управлінської (самоуправлінської) діяльності викладачів і активної, творчої навчальної діяльності студентів, магістрів, аспірантів, що, власне, і залишається актуальною проблемою.

Ми розглянули особистість сучасного викладача вищої школи як педагога, психолога, дослідника, експериментатора, менеджера в сьогodнішній інноваційній освіті, яка здатна розробляти і впроваджувати моделі підготовки здобувача креативного типу, який уміє самостійно знаходити і оволодівати знаннями, вміннями в навчальній діяльності.

Педагогічний аспект. Інноваційна педагогічна діяльність виконує гностичну (пізнавальну), проектувальну (перспективне планування педагогічних завдань і способів їх вирішення), конструктивну (співпраця викладача і здобувачів), комунікативну (взаємодія викладача зі студентами і колегами), організаторську (авторська поетапність дій викладача і тих, хто навчається) функції.

Головними складовими інноваційної педагогічної діяльності є:

особистісний підхід (спрямованість на особистість здобувача, гуманні відносини, індивідуалізація), творчий дослідницько-експериментальний характер роботи, стійка мотивація на пошук нового в організації навчально-виховного процесу.

Психологічний аспект. Ригідність мислення викладача, а звідси і ригідність взаємодії його зі здобувачами стає основою формування прихованого опору інноваційним змінам: не досить активні навчальні та практичні заняття, зорганізовані форми роботи, усталені тексти лекцій тощо. Ригідність знижує рівень компетентності викладача, завдає шкоди професійному становленню студентів.

Толерантність викладача виявляється в терпимості до інших думок, висловлюваннях. Розвинена толерантність дозволяє однаково шанобливо ставитися до кожного здобувача з властивими йому індивідуальними рисами, установками, домаганнями.

Дослідницький аспект. Дослідницька діяльність передбачає здійснення наукового підходу до досліджуваних явищ, фактів, подій, застосування методів наукового дослідження, психологічної та педагогічної діагностики суб'єктів процесу навчання. Науково-дослідницька діяльність викладача пов'язана також з вивченням вітчизняного і зарубіжного досвіду психолого-педагогічних досліджень, з освоєнням різних методик, з узагальненням і оформленням результатів власного дослідження.

Експериментальний аспект. Викладач вузу в сучасних вимогах до організації навчання покликаний експериментувати, тобто на основі вивчення, діагностики обґрунтовувати результати творчого пошуку оригінальних, нестандартних підходів до вирішення проблем, вдосконалення як своєї освіти, так і здобувачів. Він повинен вміти вивчати самого себе і здобувачів, тут підвищується роль якісних методів дослідження. Продуктом його дослідного (експериментального) пошуку можуть стати: оцінка результатів впровадження створеної інноваційної технології навчання, оригінальних методів, прийомів, засобів і форм організації активної пізнавальної навчальної роботи здобувачів, діагностика якості педагогічної майстерності, якості оволодіння студентами навчальною діяльністю, в ході якої вони готуються і готують себе як майбутніх фахівців [2; 4].

Безумовно, розвиток особистості викладача і здобувача вищої школи потрібно розглядати в рамках акмеологічного розвитку їх професіоналізму, адже предметом акмеології виступають процеси, закономірності і механізми удосконалення людини як індивіда, індивідуальності, суб'єкта праці та особистості, життєдіяльності, професії, які призводять до оптимального шляху самореалізації, досягнення вершин у розвитку [4].

Вище окреслені аспекти вимагають подальшого розгляду теоретичних, методологічних, методичних, науково-практичних основ побудови змісту комплексного інформаційного поля викладачами вузу в умовах інноваційного підходу. Перспективами подальших досліджень стає створення моделей

особистості викладача - інноватора і особистості студента креативного типу, творчо взаємодіючих у сучасному педагогічному процесі вищої школи.

Список використаних джерел

1. Сластенин В.А., Подымова Л. С. Педагогика : инновационная деятельность. М. : «Издательство Магистр», 1997. 224 с.
2. Хуторской А.В. Педагогическая инноватика: учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. 2-е изд., стер. М. : Издательский центр «Академия», 2010. 256 с.
3. Кожевников В.М., Кожевникова І.І., Луньов В.Е. Експериментальне психологічне дослідження: теорія, методологія, методика : підручник ; заг . ред. В.М. Кожевникова. Макіївка : МЕГІ, Донецьк: Донецьк : «Східний видавничий дім», 2015. 472 с.
4. Пальчевський С.С. Акмеологія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Кондор, 2008. 398 с.

Просяний Сергій

к.с.-г.н., доцент кафедри

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Одним із перспективних методологічних способів аналізу дійсності є системний підхід, який передбачає розуміння освітньої системи як єдності всіх аспектів актуалізації суспільних феноменів. Системний підхід до вивчення означеного педагогічного феномену передбачає з'ясування теоретичних аспектів, що складають основу наукової концепції системного формування самоефективності студентів факультету ветеринарної медицини.

Як відзначає В. М. Жуков [1], з огляду на наявні теоретичні та практичні доробки науковців під педагогічною системою розуміємо «... упорядковану сукупність якісно визначених елементів, між якими існує закономірний зв'язок чи взаємодія, і яка спрямована на досягнення певної мети».

Провідна мета педагогічної системи формування самоефективності студентів ветеринарних факультетів є поетапний її розвиток як складної, інтегрованої властивості особистості від репродуктивних, виконавчих рівнів до продуктивних, творчих. Системний підхід до формування самоефективності та націленість сучасної освіти на комунікативний та компетентнісний підходи